

*"Όταν η Μαγεία της Μυθοπλασίας συναντά τα Μουσεία:
Φιλιαναγνωστικές δράσεις σε μουσειακά περιβάλλοντα.*

Αθηνά Ντούλια

athinad2819@yahoo.gr

Εισαγωγή

- Η αφήγηση ιστοριών αποτελεί από τα πιο ισχυρά μέσα με τα οποία μπορεί ο εκπαιδευτικός, ο γονέας, ο εμπνευστής, ο μουσειοπαιδαγωγός να εμπνεύσει, να εξιστορήσει γεγονότα άλλων εποχών, να ψυχαγωγήσει. Ιδιαίτερα, όταν η μαγεία της μυθοπλασίας ξεδιπλώνεται στα μουσεία, τότε αυτά μπορούν να μετατραπούν σε πολυδύναμα αφηγηματικά περιβάλλοντα με πολλαπλές προοπτικές και δυνατότητες.

Σκοπός της εισήγησης

- Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει τα αποτελέσματα και καλές πρακτικές από ένα ετήσιο δομημένο πρόγραμμα φιλιαναγνωσίας που αξιοποίησε φιλιαναγνωστικές δράσεις σε μουσειακά περιβάλλοντα- εικονικά, πραγματικά και φαντασιακά- αποκαλύπτοντας πολυποίκιλες διαδρομές και διαμεσικές εφαρμογές αξιοποίησης της λογοτεχνικής αφήγησης σε μια προσπάθεια δημιουργικής συνομιλίας με το ιστορικό παρελθόν .

Στόχος μας:

- Να αποτελέσουν τα μουσεία αφορμές για ανάπτυξη φιλιαναγνωστικών δράσεων και δημιουργικών αναζητήσεων.
- Επιλέξαμε λογοτεχνικά βιβλία μέσα από τα οποία μπορούσαμε να έρθουμε σε επαφή με τα μουσεία, εικονικά και πραγματικά, να περιηγηθούμε, να παρατηρήσουμε εκθέματα τα οποία θα πυροδοτούσαν τη δημιουργική φαντασία των μικρών μαθητών.
- Ακολουθήσαμε μια ολιστική και Διαθεματική –διεπιστημονική θεώρηση του θέματος μέσα από μια Βιωματική προσέγγιση με στόχο την ενθάρρυνση της μαθητικής πρωτοβουλίας και την ανάπτυξη οριζόντιων δυνατοτήτων των μαθητών

- “Η αφήγηση δημιουργεί συνδέσεις μεταξύ ανθρώπων και ιδεών”.
- Οι ιστορίες μεταφέρουν πολιτισμό, την ιστορία και τις αξίες που ενώνουν τους ανθρώπους

Εκπαίδευση και Μουσεία: Χτίζοντας γέφυρες επικοινωνίας με το παρελθόν και το μέλλον

- Τα τελευταία χρόνια οι σχέσεις ανάμεσα στα μουσεία και τα σχολεία έχουν ενδυναμωθεί εξασφαλίζοντας την πρόσβαση στην πολιτιστική κληρονομιά και στην Τέχνη.
- Αναδείχθηκε έτσι ότι το Μουσείο μπορεί να αποτελέσει έναν παράλληλο εκπαιδευτικό χώρο, προσιτό σε όλους/ες γι' αυτό και βαθιά δημοκρατικό, όπου το πεδίο της μάθησης είναι πολυδιάστατο, προσφέροντας μέσω της έκθεσης αυθεντικών αντικειμένων τη δυνατότητα της ενεργού και ολικής εμπλοκής του ατόμου στη διαδικασία κατάκτησης της γνώσης, ανακάλυψης και έκφρασης συναισθημάτων.

Η φιλαναγνωσία ως αφόρμηση και γέφυρα με το Μουσείο

- Προετοιμασία-προεργασία: Ανάγνωση ιστορίας κατάλληλης και σχετικής με κάποια θεματική έκθεση/έκθεμα/ του μουσείου
- Επιλογή θέματος και **διαδρομής** στο μουσείο βάση των στόχων του προγράμματος που υλοποιούμε
- Δραστηριότητες φιλαναγνωστικές **Πριν –Κατά τη διάρκεια και Μετά** την επίσκεψη

Πριν την επίσκεψη

- Εισαγωγικές δραστηριότητες με παιγνιώδη χαρακτήρα (καταιγισμός ιδεών, **ανάγνωση ιστοριών**, δραματοποίηση, εικαστική/ δημιουργική γραφή, κ.ά.) με στόχο την ενεργοποίηση της φαντασίας, την πρόκληση ενδιαφέροντος, την έκπληξη
- Δημιουργούμε τη γωνιά του Μουσείου στην τάξη με την αντίστοιχη θεματική βιβλιοθήκη για να την αξιοποιήσουμε πολλαπλά.

Κατά την επίσκεψη

- Εναλλαγή μεθόδων (διαλεκτική, ερμηνευτική, φαινομενολογική)
 - διαλεκτική (λόγος αντίλογος),
 - ερμηνευτική (διατύπωση υποθέσεων και έλεγχος αυτών με βάση τις πληροφορίες),
 - φαινομενολογική (έργα τέχνης/εκθέματα με έμφαση στην παρατήρηση και περιγραφή)
- Συνεργασία σε ομάδες ή ατομικός στοχασμός
- Παιχνίδια με κάρτες, κυνήγι θησαυρού. Διαδρομές με αινίγματα, βιωματικό παιχνίδι, ανακαλυπτική διάθεση, χιούμορ, διαδραστική αξιοποίηση εκθεμάτων μέσω φιλιαναγνωστικών γρίφων, παιχνίδι λαβύρινθου
- Φύλλα εργασίας

Συνομιλώντας με τα εκθέματα μέσω των ιστοριών

- Κατά την Hooper-Greenhill (1994:102-103), δουλεύοντας στο Μουσείο με αυθεντικά αντικείμενα, δίνεται η δυνατότητα στο άτομο "να συγκρίνει, να συσχετίσει, να ταξινομήσει, να αναρωτηθεί, να μετακινηθεί από το συγκεκριμένο στο αφηρημένο, από το γνωστό στο άγνωστο και από τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις να οδηγηθεί στη γενίκευση". Η μάθηση γίνεται με αυτόν τον τρόπο προκλητική, ενδιαφέρουσα, διασκεδαστική και γνήσια διερευνητική.
- Τα αντικείμενα δρουν ως διαμεσολαβητές στη διαδικασία της μάθησης. Ο τρόπος που θα αξιοποιήσει ο εκπαιδευτικός την υλική υπόσταση του αντικειμένου και τη «ζωντάνια» του, μπορεί να αφυπνίσουν το ενδιαφέρον και την προσοχή του ατόμου ουσιαστικά και καταλυτικά.

Δράσεις σε μουσειακά περιβάλλοντα

- Μέσα στα μουσεία μπορούν να αναπτυχθούν προγράμματα, η εμπειρία των οποίων μπορεί να ενεργοποιήσει πολλές αισθήσεις καθιστώντας αξέχαστο το βίωμα.
- Ως γνωστόν τα εκπαιδευτικά προγράμματα παρέχουν στα παιδιά τη δυνατότητα να γνωρίσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά και παράλληλα να καλλιεργηθούν αισθητικά, γνωστικά, ψυχικά, να συνειδητοποιήσουν ότι ο άνθρωπος έχει παρελθόν, παρόν και μέλλον. Μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες μπορεί να επιτευχθεί μια διανοητική, συναισθηματική και κοινωνική καλλιέργεια στο παιδί με μια ολιστική προσέγγιση, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα μια θετική διάθεση για την εξελικτική πορεία της μάθησης.

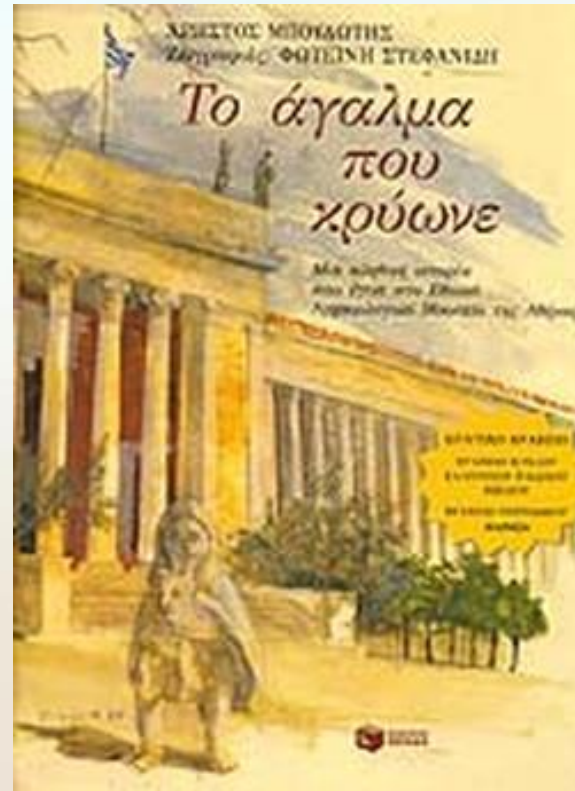
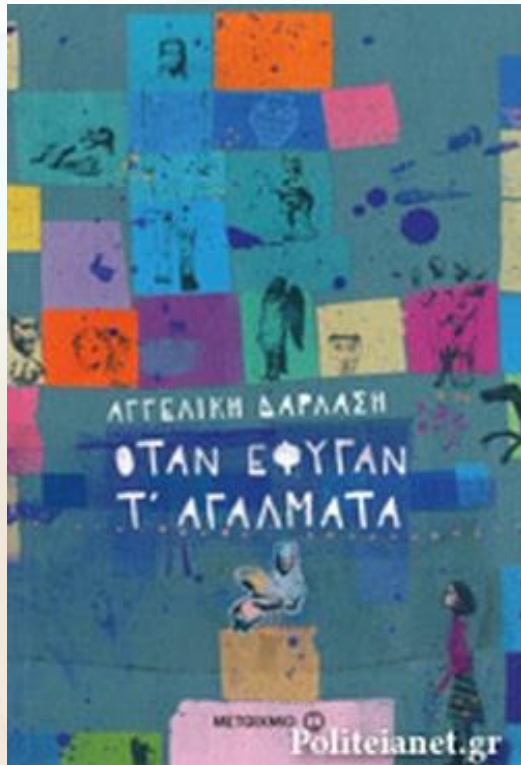
Μετά την επίσκεψη

- Επέκταση δραστηριοτήτων (στο μουσείο ή στην τάξη)
- Αξιοποίηση υλικού (χάρτες, εποπτικό υλικό/ψηφιακό, εικονική πραγματικότητα)
- Συσχέτιση με το εδώ και το τώρα. Συζήτηση
- Εμπλουτισμός της γωνιάς του μουσείου και της βιβλιοθήκης μας. Ευκαιρία για πρωτότυπη παραγωγή, τήρηση αρχείου, προβληματισμό
- Αξιολόγηση-Αναστοχασμός- Έκφραση συναισθημάτων

- Παρουσίαση Καλών Πρακτικών

Έχουν τα αγάλματα φωνή; Και αν ναι, τι ιστορίες κρύβουν; Ερώτημα που πυροδότησε το πρώτο σχέδιο δράσης

3 βιβλία, 3 διαφορετικές αναγνωστικές διαδρομές, 3 ευκαιρίες για δημιουργική γραφή με αφορμή τα αγάλματα

- **Όταν έφυγαν τα αγάλματα:** Α. Δαρλάση: ένα ιστορικό γεγονός και μια αριστουργηματική μυθοπλασία σε ένα μοναδικό “πάντρεμα”.
- *Η Αγγελίνα, ηρωίδα του βιβλίου, μιλάει με τα αγάλματα, χορεύει μαζί τους, ακούει τις ιστορίες τους, τα βλέπει να κατεβαίνουν από το βάθρο τους και να καλπάζουν στην χρονοκάψουλα των αναμνήσεων τους, να δακρύζουν. Κούκλες της είναι τα αγάλματα με τα ημιτελή άκρα σαν το δικό της. Τις κινεί, τις ζωντανεύει, τις τροφοδοτεί με λόγια και ιστορίες. Ο,τι κάνουν τα παιδιά με τις κούκλες και τα αυτοκινητάκια τους, εκείνη το κάνει με τις «ακούνητες», «αμίλητες» κι «αγέλαστες» παρακαταθήκες των ανθρώπων.*

Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες

- *Πες μου τη δική σου ιστορία...Διηγήσου την ιστορία της “Νεράϊδας”*
- *“Ο έφηβος με τα θλιμμένα μάτια” είναι ένα από τα αγάλματα του Αρχαιολογικού Μουσείου. Ανακαλύπτεις ως αρχαιολόγος μια σελίδα ημερολογίου, στην οποία φαίνεται ότι ο έφηβος εξηγούσε γιατί ήταν θλιμμένος. Μπες στη θέση του εφήβου και προσπάθησε να γράψεις στο ημερολόγιο το λόγο που αισθάνεται θλιμμένος ο έφηβος.*
- *Κάθε βράδυ τα αγάλματα τραγουδούν. Γράψτε ένα τραγούδι το οποίο θα μπορούσαν να τραγουδήσουν τα αγάλματα*
- *“Γιατί χαμογελάς πάντα με αυτόν τον τρόπο;.. Σαν να έχεις πει μόλις κάποιο αίνιγμα και περιμένεις μια απάντηση που ξέρεις πως είναι δύσκολο να βρεθεί”. Δημιουργήστε αινίγματα που θα μπορούσε να πει η Σφίγγα την εποχή εκείνη.*

Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες

- Μέσα στην ιστορία αναφέρονται κάποια αγάλματα. Διάλεξε ένα από αυτά, εντόπισε τα χωρία που αναφέρονται σε αυτό στο βιβλίο και πάρ' του μια συνέντευξη.
- Αναπαραστήστε με τα σώματά σας μια εικόνα που να παραπέμπει σε κάποιο άγαλμα της ιστορίας και καλέστε τους συμμαθητές σας να μαντέψουν ποιο είναι αυτό.
- Τι παιχνίδια έπαιζε η Αγγελίνα με τα αγάλματα; Εντόπισέ τα στο βιβλίο και στη συνέχεια επέλεξε ένα για να το παίξετε στην τάξη με τους συμμαθητές/τριες σου.

- Ένα αριστουργηματικό λογοτεχνικό βιβλίο που θίγει πολλά και σημαντικά θέματα και προσφέρεται όχι μόνο για φιλιαναγνωστική αξιοποίηση αλλά και για ιστορική έρευνα και συζήτηση σε θέματα σύνδεσης ιστορίας και λογοτεχνίας αλλά και κοινωνιολογικής προσέγγισης κατάλληλα προσαρμοσμένη στο αναπτυξιακό επίπεδο των μαθητών/τριών που απευθυνόμαστε.
- Ένα βιβλίο που ανοίγει το μπαούλο της μνήμης και ανασύρει πληροφορίες για θέματα άγνωστα αλλά ευαίσθητα και πολύ σημαντικά χωρίς κατήχηση. Ένα βιβλίο με πολλαπλές διαδρομές

Έχουν τα αγάλματα αισθήματα;

- **Το άγαλμα που κρύωνε, Χρ. Μπουλώτης**
- Ένα Αυγουστιάτικο βράδυ με πανσέληνο, ένα όνειρο έγινε πραγματικότητα. Ένα ταξίδι με το ταξιδιάρικο πουλί μέσα στο μεταξωτό νυφικό της κυρίας Σέμνης που τελικά ένωσε τη νοσταλγία και το βουβό παράπονο. Και τι δεν είδαν σε αυτό το ταξίδι το προσφυγάκι και η Γαλάτεια. Την Πέργαμο, τη Μίλητο, την Έφεσο, την Αλικαρνασσό, τη Σμύρνη... Και που να φτάσει μια νύχτα να αγκαλιάσουν οι αισθήσεις αυτά που χρόνια λαχταρούσαν: «Να ξεφυτρώσω δυο νυχτολούλουδα, βασιλικό και δυόσμο» έκανε όλο πεθυμιά η κυρία Γαλάτεια «να τα φυτέψω στην αυλή μου στην Αθήνα»... «και το καρπούζι να μην ξεχάσουμε και το μελοπέπονο και να πιω γάργαρο νερό από πηγή βουνίσια και να μαζέψουμε κοχύλια, και να κυλιστούμε στα θερισμένα σταροχώραφα, και...» και τούτο και το άλλο... αράδιασε το προσφυγάκι όλες τις πεθυμιές του χωρίς να πάρει ανάσα.
- Αξέχαστο αυτό το ταξίδι που ζέστανε τις καρδιές τους. Μα είναι κάτι φορές που κρυώνει πάλι η καρδούλα από το Προσφυγάκι, όχι από το κρύο, μα από τη νοσταλγία.

Νόστος και Νοσταλγία

- **Αφήγηση:** στο μουσείο / μούσα/ μνήμη. Μυθοπλασία/ιστορία: πορεία στα αρχέγονα μονοπάτια της μνήμης διά της αφήγησης.

Ένα μικρό αγόρι φτιαγμένο από μάρμαρο ήταν το άγαλμα που κρύωνε. Και φορούσε μια χοντρή κάπα με κουκούλα και κρατούσε στην αγκαλιά του ένα μικρό σκυλάκι, μαρμάρινο κι αυτό. Και κρύωνε πολύ, όχι απ' το κρύο, όχι. Ο λόγος ήταν άλλος, πιο βαθύς. Για την ακρίβεια, δύο ήταν οι λόγοι.

Νοσταλγούσε αθεράπευτα τη μακρινή πατρίδα του στη Μικρασία, στην άλλη, την αντίπερα όχθη του Αιγαίου. Από κει το κουβάλησαν μες στο μεγάλο χαλασμό, τότε που αλαφιασμένοι οι άνθρωποι εγκατέλειπαν, λέει, όπως όπως τα σπίτια τους, για να σωθούν, και σκόρπισαν πρόσφυγες στους πέντε ανέμους. Για να το σώσουν, το φόρτωσαν κι αυτό σ' ένα καΐκι και το 'φεραν στην Αθήνα και το στήσαν εκεί στο μεγάλο μουσείο.

Και θυμόταν το μικρό άγαλμα πως το 'χε φτιάξει ένας λεβέντης γλύπτης σγουρομάλλης, δυο μέτρα μπόι. Πριν πολλά πολλά χρόνια το σκάλισε με περισσή μαστοριά και μεράκι σ' ένα κομμάτι μάρμαρο, πλάι στη θάλασσα. Κι ήταν ο μήνας Αύγουστος. Πώς να ξεχνούσε το μικρό άγαλμα το φλοίσβο των κυμάτων, τη μυρωδιά της ξαφνικής καλοκαιρινής βροχής στα θερισμένα σταροχώραφα της πατρίδας του; Και πώς, αλήθεια, πώς να γινόταν, λέει, να ξανάβλεπε ακόμη μια φορά τη μακρινή πατρίδα του;

Κι ένιωθε απέραντη μοναξιά το μικρό άγαλμα μες στο μεγάλο μουσείο της Αθήνας.

Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες

- Το μικρό προσφυγάκι νοσταλγεί την πατρίδα του. Το ίδιο και η Καρυάτιδα. Η νοσταλγία είναι μια έννοια από την αρχαιότητα γνωστή. Πρώτος ο Όμηρος μίλησε για το Νόστο του Οδυσσέα. Αναζήτησε το χωρίο εκείνο της Οδύσειας που μιλά για το Νόστο του Οδυσσέα.
- Ως φιλόλογος προσπάθησε να βρεις κείμενα και ιστορίες που αναφέρονται στη νοσταλγία αυτή της επιστροφής στην πατρίδα.
- Τα αγάλματα έχουν ψυχή και αισθάνονται. Φτιάξε το χάρτη των αισθημάτων των ιστοριών που διαβάσαμε. Πού συγκλίνουν και πού αποκλίνουν;
- Η προσφυγιά είναι ένα από τα βασικά θέματα του βιβλίου. Χωριστείτε σε ομάδες (Ιστορικοί, Ρεπόρτερ, Καλλιτέχνες) και προσεγγίστε το θέμα. Αναζητήστε λογοτεχνικά βιβλία με το θέμα αυτό.

Έχουν τα αγάλματα επιθυμίες;

- **Τα βράδια ονειρεύομαι ότι είμαι σπίτι μου.** Β. Ηλιόπουλος
- Κάθε δημιούργημα έχει ψυχή. Την ψυχή που του έδωσε ο δημιουργός του. Έτσι κι εκείνη. Η δική της ψυχή είναι που την κάνει να ονειρεύεται ότι βρίσκεται στην λαμπερή πόλη στην οποία γεννήθηκε, στο σπίτι της. Θυμάται ότι την άρπαξαν βίαια και την ανάγκασαν να ζει ξενιτεμένη. «Μα περνάς καλά εδώ», της λένε. Πόσο καλά μπορεί να περάσει ένας στίχος μακριά από το ποίημά του, ένα κεφάλαιο μακριά από το μυθιστόρημά του, ένα αντάτζιο μακριά από τη συμφωνία του, ένα χορικό μακριά από την τραγωδία του; Κι εκείνη, η κλεμμένη και μοναχή Καρυάτιδα ζώντας με τη νοσταλγία και τη θλίψη για το άδικο....
τα βράδια ονειρεύεται ότι είναι σπίτι της.

Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

“Η θλιμμένη Κόρη”:

Συζητώ με την Κόρη για να γνωριστούμε:

Τι ενδιαφέρον έχει να σου πει;

Ποια είναι η ιστορία της;

Γιατί βρίσκεται εκεί; Μήπως θα έπρεπε να βρίσκεται αλλού;

Πώς αισθάνεται;

Τι επιθυμεί;

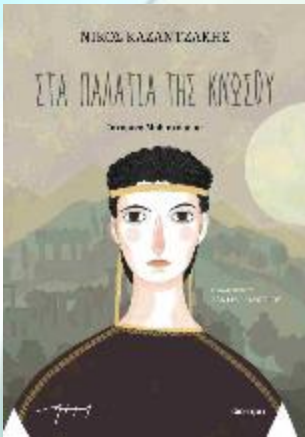
Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

- Και τότε για μια στιγμή μονάχα έκλεισα τα μάτια μου και ...άρχισαν όλα!

Βρέθηκα στη μέση μιας αυλής και γύρω-γύρω, στις τρεις πλευρές της, υπήρχαν δωμάτια. Φορούσα κάτι παράξενα ρούχα... σαν φόρεμα μου φαινόταν που έφτανε ως τα γόνατά μου! Ήταν σαν ένα κομμάτι υφάσματος στερεωμένο με μία παραμάννα στον έναν ώμο, ενώ άφηνε ακάλυπτο τον άλλον μου ώμο. Στη μέση στερεώνονταν με μία χρωματιστή πράσινη ζώνη. Και εκεί που παρατηρούσα μια τα ρούχα μου και μια το σπίτι, άκουσα μια φωνή.....

Ποιητική Έμπνευση -Ελεύθερη δημιουργία

Ένα δάκρυ μια ιστορία
των ανθρώπων η πορεία
Μια κόρη λυπημένη
και βαθιά εγκλωβισμένη
Σε έναν τόπο μακρινό
μακριά απ' το σπιτικό
Ονειρεύεται τη δύση
του γυρισμού τη ζήση

Παρουσίαση καλών πρακτικών

«Ε, πειρατή, πάρε με μαζί. Μια μέρα με έναν πειρατή»
(συνεργασία με δίκτυα σχολείων και εκπαιδευτικούς)

- «Μια μέρα στην Κνωσό παρέα με το Γλαύκο» (συνεργασία με δίκτυα σχολείων και εκπαιδευτικούς)
- «Στα παλάτια της Κνωσού: ανακαλύπτοντας τη ζωή των ανθρώπων της εποχής»

Δραματοποιήστε τη σκηνή των κειρατών έξω από τη Ροτόντα.

Διαβάσαμε από το βιβλίο της Μαρίας Αγγελίδου "Το βιβλίο των πειρατών", το κεφάλαιο για τον Σαρακηνό πειρατή με ορμητήριο την Κρήτη, Λέοντα Τριπολίτη

Συναποφασίσαμε με τους μαθητές για την επίσκεψη στη Ροτόντα, τον παλαιοχριστιανικό ναό του Μιχαήλ Αρχάγγελου, που βρίσκεται στην Επισκοπή Κισάμου.

Κάναμε μια πρώτη συζήτηση για τους ρόλους. Μετράσαμε ρόλους, συζητήσαμε γι' αυτούς.

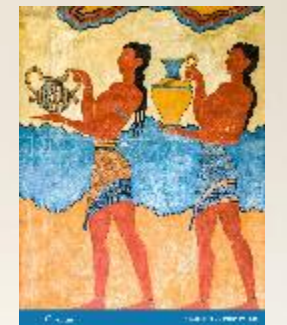
Αραστηριότητες πριν από την επίσκεψή μας στην Κνωσό!

Είστε κρατάτε μαζί τα ενδιαφέροντα της άσκησης του λέξιου της αράξης της μετωπίας και των αποκαθάρσεων των δεικτών αποκαθάρσεων κεφάλι της αράξης και την αποκαθάρσεων και της αποκαθάρσεων για χαρακτηριστική αποκαθάρσεων από το κεφάλι της άσκησης της άσκησης και των ενδιαφερόντων. Τα ενδιαφέροντα της άσκησης είναι από τα ενδιαφέροντα της άσκησης και των ενδιαφερόντων.

«Η Παράδεισος»

Δραμάτιο από τους μαθητές της ομάδας. Το θέμα είναι η ζωή των ανθρώπων της Κνωσού.

Είναι ένας μαθητής που είναι ορατός και είναι ορατός. Είναι ένας μαθητής που είναι ορατός και είναι ορατός. Είναι ένας μαθητής που είναι ορατός και είναι ορατός.

Γρίφοι και κυνήγι γνώσεων και ανακαλύψεων

*Γεια σας παιδιά, ο Γλαύκος είμαι εγώ
και μέσα στην Κνωσό χρόνια τώρα κατοικώ!
Σήμερα στο παρελθόν θα ταξιδέψουμε
και μια μέρα από τη μυθική ζωή θα ξαναζωντανέψουμε!*

*Αρχικά σε δυο ομάδες πρέπει να χωριστείτε
αλλά κάποια στιγμή μέσα στο ταξίδι μας πάλι θα ξανασυναντηθείτε!
Εάν θέλετε το ταξίδι σας να ξεκινήσετε
και την αρχή της ιστορίας σας να ανακαλύψετε
πρέπει το σημείο που λέει ο γρίφος σας να αναζητήσετε!*

*Την ιστορία σας εάν θέλετε να συνεχίσετε
σ' αυτό το γρίφο πρέπει να ανακαλύψετε!*

*Ο πρίγκιπας της Κνωσού είμαι εγώ
και στη στοά της Νότιας Πύλης κατοικώ.*

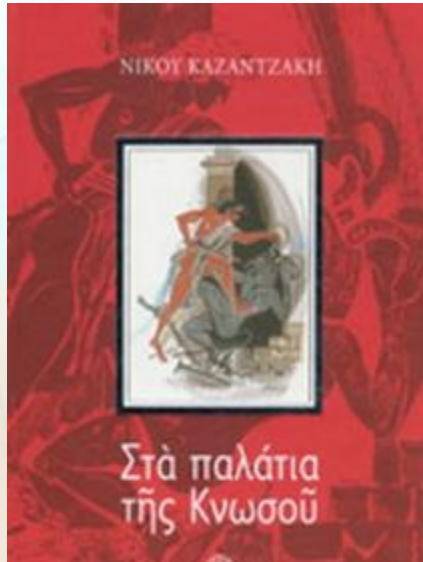
*Για στέμμα στο κεφάλι μου φορά,
κρίνα και φτερά παγωνιού ένα σωρό!*

*Έξω από το ανάκτορο πρέπει να προχωρήσετε
και μια ορθογώνια πλακόστρωτη έκταση να αναζητήσετε!*

*Έχει πέτρινα καθίσματα δεξιά και αριστερά
για να μπορέσετε να καθίσετε αναπαυτικά!*

1. Εικονογράφηση της ιστορίας και δημιουργία μικρού βιβλίου.
2. Γραφή των ονομάτων των παιδιών χρησιμοποιώντας τα σύμβολα της γραμμικής Β'.

Στα παλάτια της Κνωσού, Ν.Καζαντζάκης

Καρδιά του καλοκαιριού, μεσημέρι. Ο ήλιος πέφτει κατακόρυφα απάνω από το κοσμοζακουσμένο Παλάτι της Κνωσού και τα μπρούντζινα διπλά πελέκια, οι πολύχρωμες στέγες, οι φαρδιές αυλές λάμπουν.

Ο ποταμός κυλάει ήσυχα μέσα σε ανθισμένες ροδοδάφνες. Ελιές, κυπαρίσσια, συκιές, δεξιά κι αριστερά στις όχθες άνθρωποι κάθονται κάτω από τον ίσκιο και τρώνε. Οι δούλοι μέσα στο Παλάτι πηγαινοέρχονται, ξεπροβαίνουν από τα υπόγεια, περνούν γρήγορα -γρήγορα τους στενόμακρους διαδρόμους, ανεβαίνουν τις μαρμαρένιες σκάλες, κουβαλούν φαγιά στους αρχόντους. Βουή μεγάλη ακούγεται, σαν να 'ναι το Παλάτι απέραντη κυψέλη γεμάτη εργατικά μελίτσια που δουλεύουν.....

Μικροί δημοσιογράφοι :

Ραδιοφωνικός σταθμός της Κνωσού...: Ως ραδιοφωνητές εκφωνητές του συγκεκριμένου σταθμού, παρουσιάζετε καθημερινά πτυχές των ανθρώπων που ζούσαν στα παλάτια της Κνωσού. Δεν αμελείτε να αναφέρεστε σε “πικάντικες” και γαργαλιστικές ιστορίες.

Διαβάσαμε ιστορίες για τη Μικρασιατική καταστροφή

Επισκεφθήκαμε το ιστορικό Μουσείο Κρήτης και παρακολουθήσαμε την Έκθεση που ήταν αφιερωμένη στη Μικρασιατική Καταστροφή. Αναζητήσαμε με τους μαθητές στοιχεία σχετικά με όσα είχαμε διαβάσει.

Βιβλιογραφία:

- Άλκηστις (1996). *Μουσεία και Σχολεία. Δεινόσαυροι και αγγεία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Δάλκος, Γ.(2000). *Σχολείο και Μουσείο*. Αθήνα: Καστανιώτης
- Ζαφειράκου, Α.(2000). *Μουσεία και Σχολεία: Διάλογος και Συνεργασίες, Αναπαραστάσεις και Πρακτικές*. Αθήνα: Τυπωθήτω
- Hooper-Greenhill, E. (1994). *Museum and Gallery Education*, Leicester University Press
- Καλεσοπούλου, Δ. (επιμ.).*Παιδί και εκπαίδευση στο μουσείο, συλλογικός τόμος*. Αθήνα: Πατάκης
- Νικονάνου, Ν.(2012).*Μουσειοπαιδαγωγική*. Αθήνα: Πατάκης
- Κακούρου -Χρόνη, Γ.(2010). *Μουσείο και Σχολείο, Αντικριστές πόρτες στη γνώση*. Αθήνα: Πατάκης
- Πίνη, Ε.(2010). *Μικροί επισκέπτες στο μουσείο της Ακρόπολης. Εκπαιδευτική Περιήγηση με δραστηριότητες και παιχνίδια για παιδιά 5-8 ετών*. Αθήνα: Παπαδόπουλος
- Sullivan, R. (1996). 'Transforming Museums', in Cochran-Hirzy, E. (ed.), *True needs, true partners – Museums and Schools transforming education*, Institute of Museum Services, Washington, DC.